



Kaip elgiuos? Ogi tvariai!

Metodinė medžiaga, skirta supažindinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikus bei pedagogus su besaikio vartojimo pasekmėmis, klimato kaita, atsakingu ūkininkavimu, pagarba ir bendryste su gamta, ekologija.



Europos Sąjungos mokykloms skirta programa, kuriai įgyvendinti teikiama Europos Sąjungos finansinė parama



LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA





Super herojai keliavo į parduotuvę nusipirkti maisto. Ten pirko įvairiausių produktų: duonos, pieno, sūrio, daržovių....

Asta susimąstė, iš kur parduotuvėje tiek daug produktų, kas juos pagamino ir iš kur jie atsiranda?

Mikas: vieną vasarą pas senelę kartu auginome agurkus. Į žemę pasėjome mažytes sėklytes ir iš jų užaugo agurkėliai.

Asta: Įdedi sėklą į žemę ir viskas, ir užauga agurkas?

Mikas: Na ne iš karto, reikia tą sėklytę mylėti, ja rūpintis, prižiūrėti ir tada užauga. Pasodinti reikia į išpureną ir tinkamą žemę. Tada iš sėklos užauga daigelis. Jis auga vis didesnis, atsiranda lapai, geltonas žiedas ir iš žiedo užauga agurkas.

Asta: Ir kai užaugo atvežėte į parduotuvę?

Mikas: Kai užaugo skynėme ir valgėme. Mano senelė auginu ir daugiau daržovių: morkų, raudonųjų burokėlių, šiek tiek bulvių. Dar pomidorų lysvę šiltnamyje turėju. Bet ji visas gėrybes auginu sau ir artimiesiems. Kartais daržovėmis pasidalina su kaimynais, o kaimynai senelei duoda cukinijų bei moliūgų, kurių senelė neaugina. Visi ten labai draugiški ir tai, ko užaugina per daug, nereikia išmesti, kai gali dalintis.



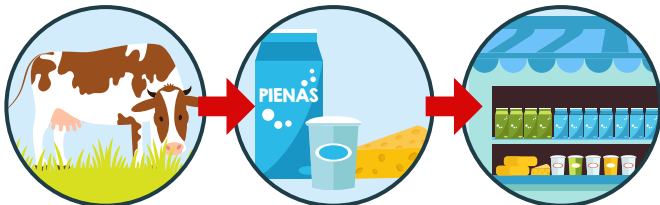
Asta: O tai kas užaugino šias daržoves?

Mikas: Šias ir kitas daržoves užaugina ūkininkai. Jie turi tam reikalingą techniką, įvairias dideles mašinas, kurios padeda greičiau atlikti darbus. Pirmiausia jie pasodina, tada laisto, rūpinasi, prižiūri, kol užauga. Kai užauga tai, ką pasodino, reikia nuskinti ar kitaip nuimti derlių. Nuimtas derlius yra atrenkamas, supakuojamas ir jau tada pristatomas į parduotuves. Džiaugiuosi, kad vis daugiau ūkininkų galvoja, kaip užauginti derlių nekenkiant aplinkai ir dirvožemiui.

Tai vadinama tvariu ūkininkavimu.



Lygiai taip pat yra ir su pieno produktais. Ūkininkai auginą karves. Iš karvučių gauna pieną. O iš pieno galima gaminti sūrį, sviestą, grietinę, kefyra, jogurtą ir kitus pieno produktus.



Asta: smagu žinoti, kad daržovės, vaisiai, uogos užauginamos mūsų šalyje, Lietuvoje. Gal net visai šalia esančiame tvariame ūkyje? Būtinai aplankysime ūkininkus ir padėkosime už jų teikiamas gėrybes, o dabar keliaukime namo.



Super herojai keliaudami namo pamatė pievoje išmėtytas šiukšles. Sustojo ir ėmė jas rinkti.

Pro šalį ėjęs berniukas paklausė:

- Ką jūs čia darote?

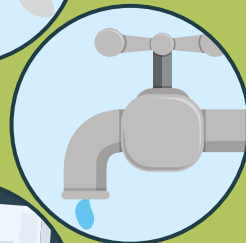
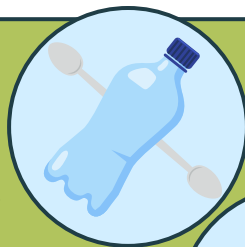
Asta: Daug gėrybių su žmogaus pagalba mums teikia žemė. Joje auga daržovės, vaisiai, grūdai, gyvena įvairiausi gyvūnai, kirmėliukai ir vabaliukai. Jei mėtysime šiukšles, teršime gamtą, teršime ir viską, kas auga žemėje. Mes turime saugoti gamtą, rinkti šiukšles, jas rūšiuoti. Rūšiuojant šiukšles jos gali būti perdirbtos ir iš jų gaminami kiti dalykai.



- Padėsiu jums, nes man taip pat rūpi mūsų aplinka. Vakar iš nebenaudojamų pakuočių pagaminau paukščiams lesyklėlę, o sesei padariau lėktuvą. Šiandien ryte, kai valiausi dantis užsukau vandens čiaupą, nes reikia taupyti ir vandenį. Taip pat išeinant iš kambario nepalikti įjungto šviestuvo.

Taip saugosime ne tik gamtą, bet ir jos išteklius.

Aš ir mano tėveliai eidami į parduotuvę pasiimame savo maišelį pirkiniams susidėti ir jis yra ne iš plastiko, o iš medžiagos. Kai išsipurvina – išskalbiame ir vėl naudojame. Taip mažiname plastiko naudojimą ir sutaupome pinigų, nes neberkame maišelių kiekvieno apsipirkimo metu.



Visi kartu: Mes puiki komanda! Kartu galime daugiau! Prisijunkite prie mūsų, saugokime gamtą ir jos išteklius. **Kaip elgiuos? Ogi tvariai!**



Prisiminkime:



1.

Kur keliavo superherojai?

2.

Ką superherojai pirkto parduotuvėje?

3.

Iš kur parduotuvėje atsiranda vaisiai, daržovės, uogos, mėsa, kiaušiniai, pienas bei pieno produktai?

4.

Ką augino Mikas su senele?

5.

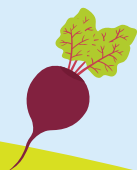
Ką dar augino berniuko senelė?

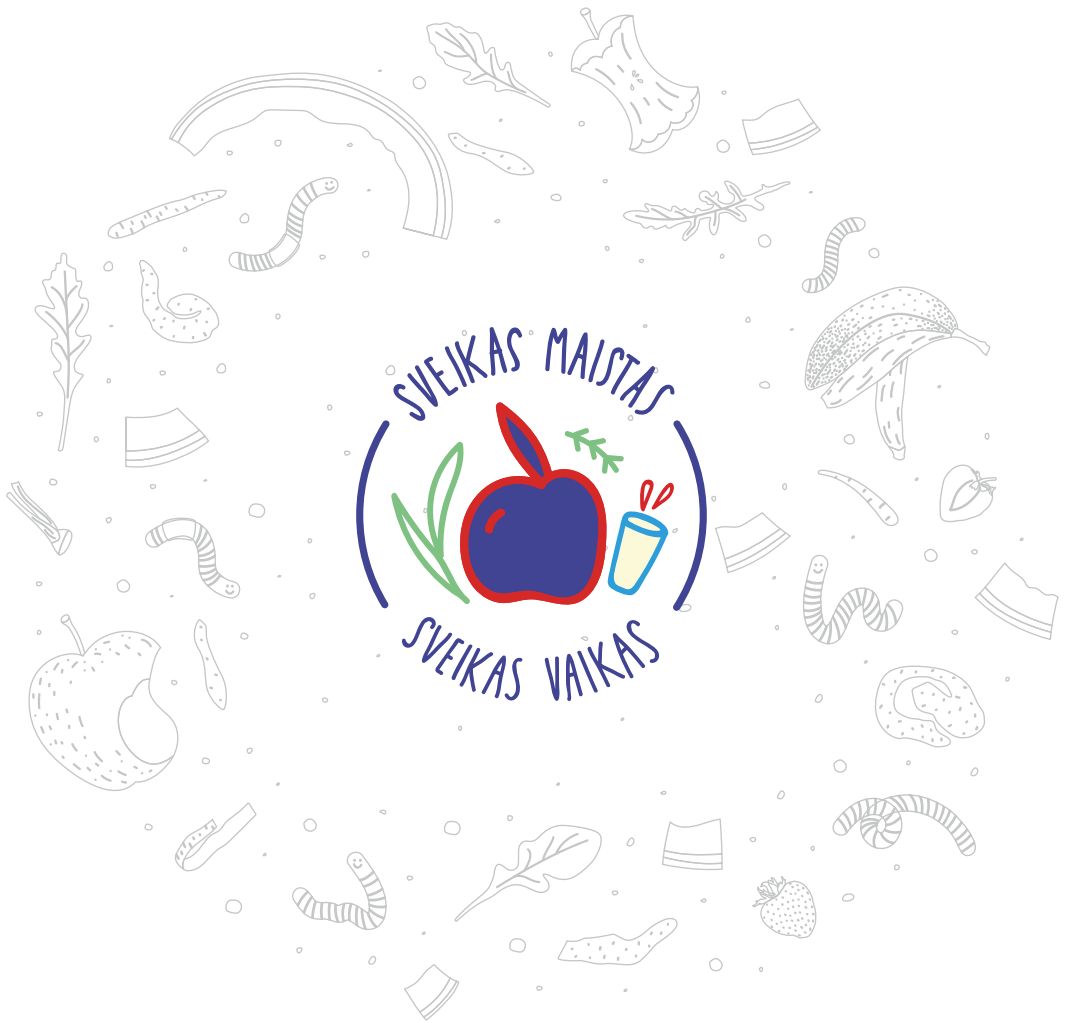
6.

Kas senelei duoda moliūgų ir cukinijų? Kodėl reikia dalytis, jei užauga daugiau, nei tau reikia?

7.

Kaip užauga agurkas?





Aktyvios užduotys



I užduotis

Čia matote įvairiausių paveikslėlių. Mokytoja garsiai sakys jų pavadinimus. Jei produktas pagamintas iš pieno, sakykite „Mūūū“, jei ne – atsitūpkite.



Kamuolys



Sūris



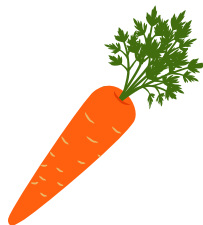
Pienas



Obuolys



Grietinė



Morka



Varškė



Bulvė



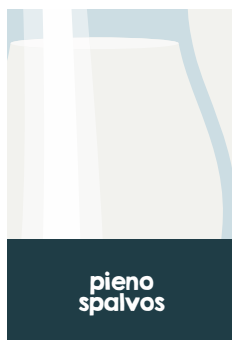
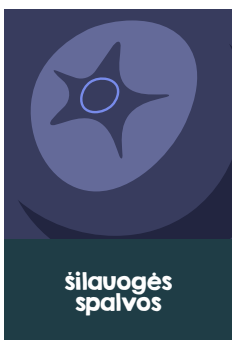
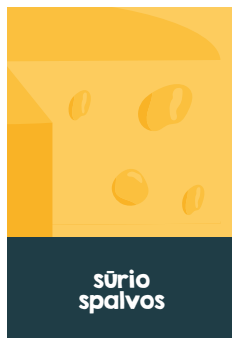
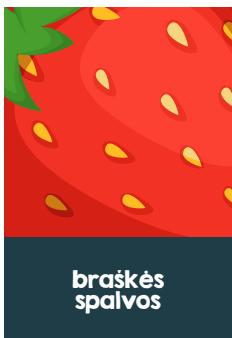
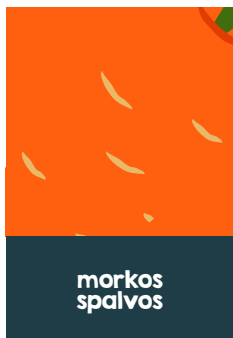
Ledai



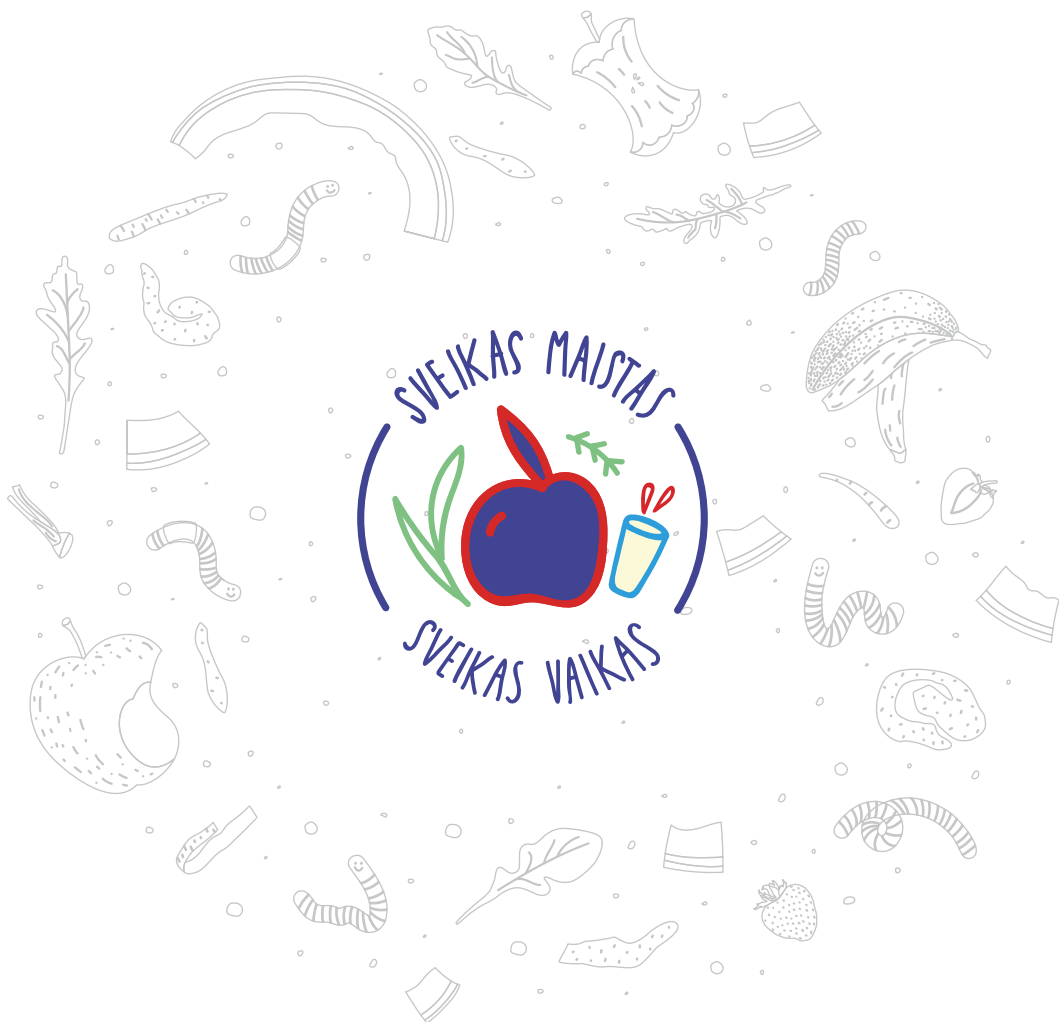
2 užduotis

Mokytoja pasako vaikams, kokio daikto reikia ieškoti. Mokytojai pasakius, vaikai rastą daiktą atneša į sutartą vietą arba palietę daiktą sustingsta, kol mokytoja apžiūrės visų pasirinkimus.

Ieškome daikto:



Galima žaisti ir poromis ar komandomis.

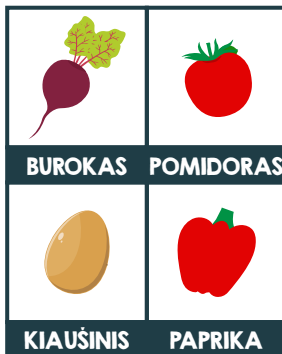
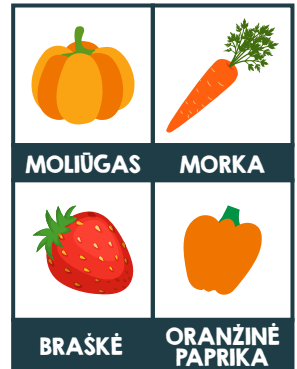
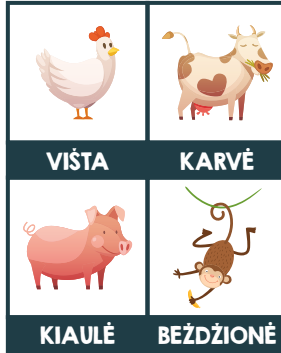


Užduotys
pasiruošti viktorinai



I užduotis

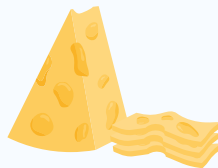
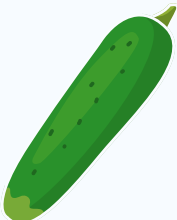
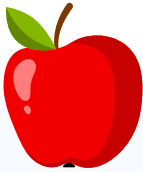
Išbrauk, kas netinka





2 užduotis

Atidžiai pažiūrėk į paveikslėlius.
Parodyk linijomis, ką galima pagaminti iš obuolių, pieno, agurkų.





3 užduotis

Rask vaisių, daržovių šešėlius.

Daržovės:



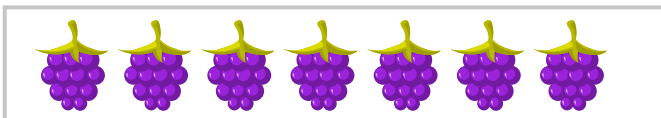
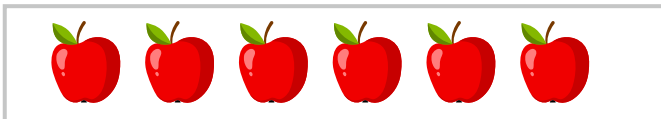
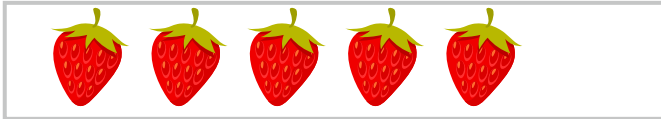
Vaisiai:





4 uždutis

Suskaičiuok vaisius.




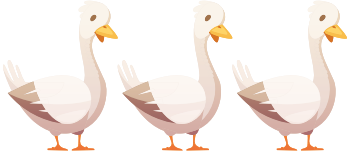
Skaičiavimas iki 10.

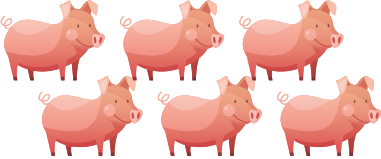


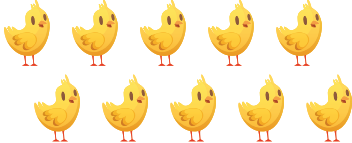
5 uždutis


Suskaičiuok ūkio gyventojus ir pažymėk gautą atsakymą.


			
4	1	3	2


			
6	3	5	7

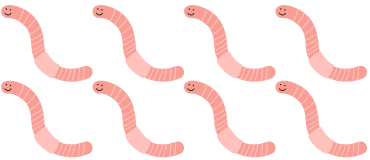
			
10	8	6	9

			
1	9	6	10

			
2	1	5	4

			
8	7	9	3

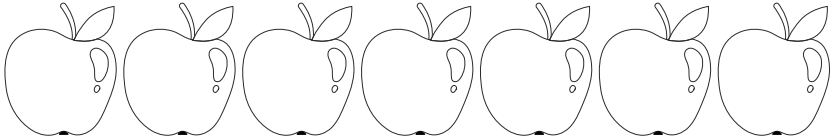
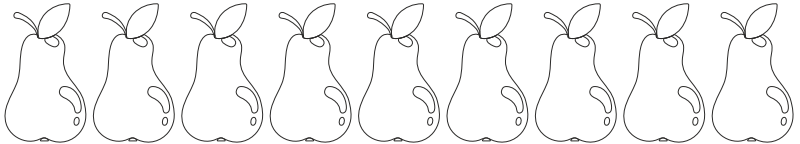
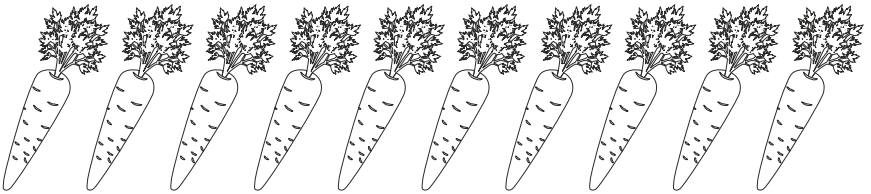
			
7	5	6	8

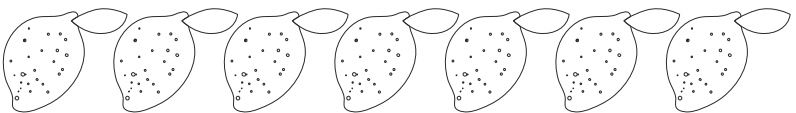
			
7	8	5	6



6 užduotis

Atidžiai pažiūrėk į skaičius kvadratėlyje.
Nuspalvink tiek vaisių/daržovių, kiek parašyta.

3

5

8

6

4




7 užduotis

Atidžiai pažiūrėk į paveikslėlius, tai atliekos.
 Padėk super herojams Astai ir Mikui jas išrūšiuoti.
 Nuvesk šiukšles į šiukšliadėžę.

